

• Το μήνυμα αισιοδοξίας

- Η Αθηνά, πέρα από τις απαντήσεις στα ερωτήματα του Τηλέμαχου, προφητεύει με βεβαιότητα τη σύντομη επιστροφή του Οδυσσέα. Η αισιόδοξη αυτή προφητεία αποτελεί την απάντηση της Αθηνάς στα απαισιόδοξα λόγια του Τηλέμαχου. Την αισιόδοξη μαντεία της η Αθηνά τη στηρίζει. **τονίζοντας και το βασικό ανθρωποκεντρικό μήνυμα της Οδύσσειας: ο Άνθρωπος θα τα καταφέρει να φτάσει στο στόχο του**
ο Οδυσσέας είναι προικισμένος με τόσο εξαιρετικές ικανότητες, ώστε θα καταφέρει να υπερπηδήσει κάθε δυσκολία (έστω κι αν τον κρατούν τα σίδηρα, θα βρει τον τρόπο να γυρίσει, αυτός που είναι πολυμήχανος). Εδώ επαινείται πάλι ο Οδυσσέας, αυτή τη φορά από το φίλο του.
- Παρατηρούμε ότι η βεβαιότητα του Μέντη για το γυρισμό του Οδυσσέα δίνεται με έμφαση και διττά: και αρνητικά (πολύν καιρό ακόμη δεν θα μείνει...) και καταφατικά (θα βρει τον τρόπο να γυρίσει).

• Το ερώτημα για την καταγωγή του Τηλέμαχου

- Η θεά κλείνει το λόγο της ρωτώντας σκόπιμα το συνομιλητή της αν είναι πράγματι γιος του Οδυσσέα και τονίζοντας ταυτόχρονα πόσο του μοιάζει στο πρόσωπο και στα μάτια.
- Η σκοπιμότητα του ερωτήματος είναι ολοφάνερη. Η Αθηνά έχει αντιληφτεί ότι ο Τηλέμαχος είναι απελπισμένος από τα προβλήματα του σπιτικού του και αδύναμος μπροστά σ' αυτά. Θέλει λοιπόν να βρει τρόπο να τον εμπυχώσει και να του εμπνεύσει αυτοπεποίθηση. Για τον ίδιο λόγο προβάλλει στη συνέχεια μπροστά στα μάτια του τον Οδυσσέα ως έναν από τους πιο γενναίους Έλληνες, δίνοντας με αυτόν τον τρόπο στον Τηλέμαχο το πρότυπο που έχει στερηθεί. Με άλλα λόγια, αν πράγματι είναι γιος του Οδυσσέα (ή, καλύτερα, αφού είναι γιος του Οδυσσέα), αυτό είναι κάτι που του δημιουργεί υποχρεώσεις: τον αναγκάζει να μοιάσει του πατέρα του και να φανεί αντάξιός του.